

Rapport intern kontroll

Granskning av

Avgifter inom barnomsorgen

Vantörs stadsdelsförvaltning

Mars 2006

Anders Lindström
Avdelningschef

Sammanfattning

Denna granskning avser avgifter inom barnomsorgen. Förvaltningen har infört nya handläggningsrutiner som gäller vid uppsägning av plats på grund av obetalda räkningar. Ansvarsfördelningen har också tydliggjorts i nämndens delegationsordning. Genomförda stickprov av debiteringar är utan anmärkning. Vissa delar av rutinerna och informationen om rutinerna kan dock utvecklas.

1. Inledning

Denna rapport redovisar resultatet från granskningen av avgifter inom barnomsorgen. Området kan sägas omfatta två delar. En del är rutiner för avgiftsdebitering (omfattande avgiftsdebitering och omprövning av avgiften). Den andra delen är rutiner för uppsägning av plats på grund av obetalda räkningar.

Underlaget för granskningen har bestått av skriftliga policies/rutiner samt intervjuer med personalen vid barn och ungdoms kansli och stickprover. Granskning är genomförd av verksamhetscontrollern under år 2005. Avdelningschefen för barn och ungdom har haft möjlighet att faktagranska rapporten innan den har färdigställts. Avdelningschefen för strategi- och planeringsavdelningen har ansvarat för sammanställningen av denna granskningsrapport.

För information om stadsdelsnämndens intern kontroll, se beslutet om system för intern kontroll (SDN 2004-06-17, dnr 012-217/2994) och beslutet om internkontrollplan för år 2005 (SDN 2004-12-16, dnr 102-422/2004).

2. Resultat

2.1 Finns rutiner?

Ytterst styrs kontrollområdet av skollagen (SFS 1985: 1100) och lagen om maxtaxa (SFS 2001:161). Kommunfullmäktige har utifrån dessa lagar fattat beslut om rutiner för handläggning av placerings- och avgiftsuppgifterna samt om rutiner för uppsägning av plats på grund av obetalda avgifter. Till dessa rutiner hör tillämpningsföreskrifter som bland annat omfattar följande. (Se KF 2002-12-16.)

Kommunfullmäktiges tillämpningsföreskrifter gällande avgiftsdebitering

Avgiftens storlek grundar sig på hushållets inkomst, barnets närvarotid enligt inlämnat schema och antalet barn i familjen som är placerad i kommunal eller enskild barnomsorg. Maximal avgift utgår när hushållets sammanlagda inkomst överstiger 42 000 kr/månad.

Ett schema över barnets närvarotid ska lämnas av förälder vid placering och vid förändring av närvarotid. Vid placering och vid förändring av inkomst/familjesammansättning lämnas också inkomstredovisning av föräldern. Föräldrarna ansvarar för att lämna korrekta uppgifter om hushållets avgiftsgrundande inkomst. I reglerna finns beskrivet vad som innefattas i avgiftsgrundande inkomst.

Stockholms stad gör inte någon årlig inkomstprövning av barnomsorgsavgifterna centralt utan förvaltningarna ska genomföra sina egna inkomstprövningar.

Kommunfullmäktiges tillämpningsföreskrifter vid uppsägning av plats på grund av obetalda räkningar

Barn, vars förälder/vårdnadshavare har två obetalda månadsräkningar, sägs efter sedvanlig påminnelserutin upp från sin plats, om 2a kap 9§ skollagen inte är tillämplig. Denna paragraf innebär att barn som är i behov av särskilt stöd kan få behålla sin plats trots obetalda räkningar; skulden kvarstår dock.

Uppsägningen ska vara skriftlig och uppsägningstiden är två månader. Beslut om uppsägning av plats ska anmälas till stadsdelsnämnden. Undantag från huvudregeln om uppsägning av plats kan medges efter beslut i stadsdelsnämnden.

Barn och ungdom har beslutat om *handläggningsrutiner* vid uppsägning av plats på grund av obetalda räkningar i förskola och fritidshem (2005-11-17). Revisionskontoret riktade kritik mot Vantörs stadsdelsnämnd i "Årsrapport 2004 för Vantörs stadsdelsnämnd" (SDN 2005-05-19, dnr 103-179/2005). Kritiken gällde dels att förvaltningen inte hade anmält uppsägningar och avsteg från huvudregeln till stadsdelsnämnden. Dels gällde kritiken att besluten om att inte säga upp en plats på grund av att barnet var i behov av särskilt stöd i för hög utsträckning grundades på berörd rektors ställningstagande. Förvaltningen har därför formulerat handläggningsrutinen och, genom beslut i nämnd, delat upp ansvaret för å ena sidan indrivningen av skuld och å andra sidan beslutet om behov av särskilt stöd i delegationsordningen.

Vid två obetalda räkningar skickar byråassistenter ett informationsbrev till förälder/vårdnadshavare. Brevet skickas även till individ- och familjeomsorgen för kännedom. Av brevet framgår att betalningsskyldighet föreligger och att rättelse måste vidtas inom 15 dagar för att platsen ska få behållas. I annat fall kommer vårdnadshavaren att erhålla en skriftlig uppsägning. Vårdnadshavaren informeras i brevet om sin möjlighet att vända sig till inkassoföretaget för att reglera skulden eller göra en överenskommelse om en avbetalningsplan samt om möjligheten att söka bistånd enligt 6§ socialtjänstlagen.

Handläggare inom barn och ungdom, fattar enligt delegation beslut om uppsägning av barn inom förskoleverksamhet och skolbarnomsorg. Oberoende om platsen sägs upp eller inte kvarstår skulden till staden. Krav- och inkassoarbetet fullföljs alltid av inkassoföretaget.

Samtidigt som informationsbrevet skickas till vårdnadshavaren inleder chefen för Resursenheten en utredning om barnets eventuella behov av platsen som stöd för sin utveckling, enligt 2a kap 9§ skollagen. Beslutet ska anmälas till stadsdelsnämnden och går inte att överklaga.

2.2 Har information lämnats om gällande rutiner?

Rutinerna har sänts till de *berörda cheferna och berörda funktioner* inom ekonomiavdelning. Information som riktar sig till *brukarna* finns att få via enheterna, via medborgarkontoret och den går att få via handläggarna inom barn och ungdomskansli.

2.3 Efterlevs rutinerna?

Avgiftsdebitering

Handläggarna vid barn och ungdoms kansli registrerar, enligt de intervjuade, löpande scheman och inkomstredovisningarna i Bosko. Underlaget för beräkning av avgiften utgörs av placerings- och inkomstblanketten som ska ha skrivits på av båda vårdnadshavarna. Kontroll av inkomstuppgifterna med annan myndighet sker endast i de fall då "det ser uppenbart

konstigt" ut. Om inkomstredovisning inte lämnas debiteras högsta avgiftsgrundande inkomst fram till dess att inkomstredovisning har lämnats.

Stickprov har genomförts av 40 slumpvis utvalda debiteringar från Agresso för att kontrollera om dessa överensstämmer med inkomstuppgifterna i Bosko. Stickprovet har också omfattat om det finns en ankomststämplad, påskriven inkomstuppgift från vårdnadshavarna som utgör underlag till debiteringen. Granskningen har inte föranlett någon anmärkning.

Omprovning av avgiften

Den senaste inkomstprövningen i Vantör genomfördes år 2003. På grund av det nya avgiftssystemet Bosko uteblev inkomstprövningen år 2004. En total inkomstprövning kommer att genomföras i oktober år 2005.

Uppsägning av plats på grund av obetalda räkningar

Enligt intervjuerna tar handläggarna vid kansliet regelbundet fram listor på obetalda barnomsorgsavgifter från Agresso och följer upp oreglerade mellanhavanden.

Alla fordringar hamnar inte hos inkassoföretaget. Barn och ungdoms kansli upprättar även egna avbetalningsplaner innan fordran har gått till inkassoföretaget. Det finns dock inte skriftliga rutiner för detta förfarande.

3. Förbättringsförslag

Rutiner för när och hur ofta omprovning av avgift ska ske kan utvecklas; dessa skulle dock med fördel kunna vara gemensamma för staden och ingå i tillämpningsföreskrifterna för barnomsorgstaxan. Informationen till brukarna om gällande rutiner kan göras mer lättillgänglig.